

Winterconferentie op Warmonderhof Heeft de Aarde een hartslag?

Want als de Aarde een levend wezen is, heeft ze dan eigenlijk ook een hartslag? Dat vroeg Jan Graafland het publiek bij de opening van de Winterconferentie van 2025 op 15 februari. Het thema van dit jaar: 'De Aarde als levend wezen, hoe gaan we met biodynamische landbouw de toekomst in?'

Bewegen, dansen, zingen, eten, nieuwe kennis opdoen door middel van ervaren en luisteren. Het befaamde recept van de Winterconferentie. Verbinden met jezelf, de ander en de Aarde.

Naar haar aard

'En God zeide: De Aarde brenge levende zielen voort naar haar aard.' Aan het woord is Jan Graafland, tuinder op de Weleda-tuin en auteur van diverse boeken. De zin komt uit

Genesis 1:24. Als de Aarde levende zielen voortbrengt, heeft ze dan eigenlijk als levend wezen ook een hartslag? En hoe 'hard of snel' is die?

Het publiek laat hij raden naar het aantal hartslagen van een muis, mens en blauwe vinvis (raad zelf ook, de antwoorden staan aan het einde van dit artikel), en uiteindelijk de Aarde. 'En niemand weet wat het precies is, die puls', vertelt hij, nadat hij heeft verkapt dat de Aarde elke 26 seconden een puls heeft. Vervolgens tekent hij bevlogen met gekleurde krijtjes cirkels op het krijtbord, en vertelt hij over hoe elke dag zonwarmte en -licht de aardse atmosfeer laat uitbreiden, terwijl de maan met koude en donker de atmosfeer laat samentrekken. Dit vinden we terug in de plant; zij heeft ook het vermogen om samen te trekken en uit te breiden, waaraan ze haar leven dankt. *Et voilà*, een soort van ademhaling.

Zien en gezien worden

Gineke de Graaf laat de zaal zo stil wor-

den, dat je de spreekwoordelijke speld kon horen vallen en liet de adembeweging voelen/ervaren (zie ook pag. 18). Onder begeleiding van René Groenen keken we een onbekende ander in de ogen en reflecteerden wat dit deed. "Ik zie de ander, de ander kijkt in mijn hart, kom hier", was één van de reacties. En ook vond iemand het 'een confrontatie'. Ikzelf dacht het ongemak van mijn oefeningspartner te lezen, in de langzaam beginnende trillende spiertjes in zijn gezicht. "Zien en gezien worden." De levende Aarde heeft niet alleen een hartslag, maar ook ogen. "De planten zijn de ogen van de Aarde; zó kan ze de zon waarnemen, en de zon kan de Aarde waarnemen door de planten", aldus Steiner volgens René.

Twee workshoprondes

In de ochtendronde richtten de workshops zich op verdieping, in de middagronde waren workshops gericht op het zelf contact maken met de Aarde als levend wezen. Enkele reacties:

Meeademen met de Aarde tussen je handen

Neel kwam geïnspireerd uit de workshop 'Bodemvruchtbaarheid in tijden van klimaatverandering' van Ruud Hendriks. Hoewel het niet hét thema was, is ze nu geïntrigeerd door de menselijke mest. "Kun je dat wel gebruiken? En heeft het wel de juiste intentie?" Ze gaat naar huis met de queeste of je je eigen mest een intentie mee kunt geven.

Femke ervoer vooral bevestiging bij 'Het wezen van de boerderijdieren en hun betekenis voor ons mensen' van Wim van Oort: "Dieren hebben inderdaad bezieling en het is gewoon geen goed idee om een megastal te hebben. Natúúrlijk ontstaan er dan ziektes en weten dieren niet meer hoe ze zich moeten gedragen. Het voelde fijn om deze bevestiging hier nog een keer te horen/voelen."

Carmencita de Ruiter liet in haar workshop 'Contact maken met de geestelijke werelden' iedereen kennis maken met hoe zij de engel-hiërarchieën aanriep, en benadrukte dat je naar haar kon luisteren als inspiratie: "Het is geen waarheid." Met drie oefeningen gingen de deelnemers op pad om te oefenen. De één ervoer 'een ritme, een soort van aarde-water-beweging, bijna een gevoel van wellness'. Een ander 'een druk/een moeten'. En weer een ander vond 'het mooi meegenomen te worden om de grote dingen dichtbij te brengen'.

Hugo leerde van Monique Schieman bij 'De meerwaarde van je eigen preparaten maken' dat het niet erg is als je niet precies weet hoe je het moet doen. "Het is niet dat je hoeft te slagen met een certificaat. Dat haalt de druk er wel af."

Jan beseft, na het 'doen' van de Aardedans met Tanja Rudenko, dat als een euritmist hem iets probeert te vertellen, het langs hem heen gaat. "Maar als het aan de landbouw gerelateerd wordt, 'dan pákt het me'."

Andries gaat tevreden naar huis met een instrumentarium, dat hem door Gineke de Graaf is aangereikt in de workshop 'Levenskrachten waarnemen'. Want hoe kun je waarnemingen doen? En hoe kun je die leren beoordelen? Een instrumentarium kan hierin helpen zijn.

Samen zingen

We sluiten gezamenlijk af, al zingend in canon, onder begeleiding van tuinder Kathinka Kamphuis:

'In de geest van de nacht
Ligt de bron van de dag
Moeder Aarde neemt ons mee,
Met de hartslag van de zee.'

Tekst: Afke Huitema

Gineke de Graaf leest een gedicht

Jan Graafland:
'De Aarde ademt
en heeft een hartslag'

Antwoorden aantal hartslagen per minuut: een muis (500), mens (70) en blauwe vinvis (20)